

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

z języka polskiego

Przedmiotowe zasady oceniania (PZO) zostały opracowane na podstawie ustawy z 7 września 1991 o systemie oświaty (rozdział 3a - ocenianie, art.44a- 44 zr), Rozporządzenia MEN z 10 czerwca 2015 w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania i klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, podstawy programowej - język polski - Rozporządzenie MEN z dn. 23 grudnia 2008, programu nauczania – „Odkrywamy na nowo”, Statutu szkoły.

§ 1. WYMAGANIA EDUKACYJNE

Poziom wymagań edukacyjnych na poszczególne stopnie zawierają plany wynikowe oraz kryteria ocen dla poszczególnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

Kryteria:

Ocena niedostateczna – nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- podejmuje próbę rozmowy
- posługuje się nieskomplikowanym słownictwem
- tworzy wypowiedź komunikatywną
- stosuje się do zasad ortografii polskiej
- tworzy notatkę z lekcji
- tworzy pisma użytkowe
- wykonuje zadania zgodnie z instrukcją
- korzysta z księgozbioru szkolnego
- korzysta ze słowników, leksykonów, encyklopedii

Ocena dostateczna

Uczeń:

- rozpoznaje specyfikę omawianych tekstów
- odczytuje sens analizowanych utworów
- rozpoznaje nadawcę i adresata utworu
- czyta ze zrozumieniem
- analizuje i interpretuje omawiane fragmenty utworów
- szuka literatury przydatnej do omówienia różnych zagadnień
- sporządza opis bibliograficzny książki
- rozpoznaje manipulację językową
- rozpoznaje funkcje tekstu
- rozpoznaje stylizację językową
- rozpoznaje błąd językowy
- określa problematykę utworu
- pisze zgodnie z zasadami ortografii polskiej
- rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego
- dostrzega w utworach wartości narodowe i uniwersalne
- argumentuje własną wypowiedź, podając przykłady
- wygłasza własny sąd na forum klasy
- operuje słownictwem z określonych kregów tematycznych

Ocena dobra

Uczeń:

- wypowiada się w sposób logiczny i zrozumiały
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury
- sprawnie wykonuje powierzone zadania
- wartościuje i ocenia postawy bohaterów
- wartościuje i ocenia teksty kultury
- aktywnie uczestniczy w dyskusji
- argumentuje i wnioskuje w związku z omawianym problemem
- ocenia własne kompetencje językowe
- konfrontuje omawiany tekst literacki i innymi tekstami kultury

Ocena bardzo dobra**Uczeń:** – dostrzega rodzaje stylów wypowiedzi

- dostrzega i komentuje artystyczne środki wyrazu
- przeprowadza interpretację porównawczą kilku utworów literackich
- rozpoznaje aluzje literackie
- rozpoznaje motywy literackie
- formułuje wypowiedź poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym
- wykazuje postawę krytyczną wobec otaczającego świata, wygłasza własny sąd
- recytuje lub wygłasza z pamięci fragmenty tekstów literackich

Ocena celująca**Uczeń:**

- stosuje zasady poprawnego mówienia
- dba o dykcję i intonację
- stosuje w wypowiedzi ustnej odpowiednie środki językowe
- potrafi stawiać tezy i bronić swojego stanowiska
- aktywnie uczestniczy w dyskusji
- argumentuje w swojej wypowiedzi
- używa bogatego słownictwa
- wykorzystuje konteksty kulturowe i historyczne
- formułuje wypowiedź poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym
- potrafi konstruować wypowiedź według własnego pomysłu kompozycyjnego
- odczytuje idee dzieła, rozumie manipulację językową

Metody sprawdzania osiągnięć ucznia:

- ustne odpowiedzi bieżące
- praca na lekcji
- ocenianie notatek
- dyktanda
- sprawdziany
- konkursy i quizy
- syntezy (tabele, plakaty i osie czasu)
- testy
- pisemne prace domowe (indywidualizowane – do wyboru)
- prezentacje
- projekty
- pisemne prace klasowe (dotyczące bieżącego materiału oraz syntezy)
- kreatywne pisanie

§ 2. PRZEDMIOT OCENY

Ocenianiu podlega:

- a) poprawność merytoryczna wypowiedzi ustnej lub pisemnej ucznia zgodna z ustaleniami wymagań edukacyjnych, przyjętych dla poszczególnych klas i poziomów;
- b) samodzielność w rozwiązywaniu zadań i problemów;
- c) kreatywność, twórczość ucznia w realizacji podjętych zadań;
- d) jakość, jasność, precyzja, językowa i merytoryczna poprawność formułowania myśli;
- e) kultura i estetyka wypowiedzi ustnej lub pisemnej;
- f) praca ucznia na lekcji.

§ 3. NARZĘDZIA POMIARU DYDAKTYCZNEGO (EWALUACJI)

Przyrost wiadomości i umiejętności uczniów podlega ciągłej ewaluacji za pomocą **następujących narzędzi (do wyboru):**

- pracy klasowej – (waga: 3) w formie:
  - ✓ rozprawki/ rozprawki interpretacyjnej (90 min.)
  - ✓ pracy klasowej z teorii lub historii literatury (45 min.)
  - ✓ pracy z tekstem (czytanie ze zrozumieniem) (do 45 min.)
- prezentacji (waga: 2)
- sprawdzianu (waga: 2; do 45 min.)
- odpowiedzi ustnej (waga: 1)
- kartkówki (waga: 1; do 15 min.)
- pracy w grupach (waga: 1; do 45 min.)
- recytacji, inscenizacji (waga: 1)

§ 4. NARZĘDZIA POMIARU A KRYTERIA OCENIANIA

Do wymienionych w § 3. narzędzi pomiaru dydaktycznego stosuje się następujące **kryteria oceniania:**

1. kryterium opisowo-punktowe
2. kryterium procentowe

0% - 29% niedostateczny

30% - 49% dopuszczający

50% - 74% dostateczny

75% - 89% dobry

90% - 95% bardzo dobry

95%- 100% celujący

oraz przypisane im wagi: 1, 2, 3

Nieobecności na różnego rodzaju formach sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia zaznacza się symbolem „nb” o wartości 0 punktów.

O ostatecznej ocenie decyduje nauczyciel.

§5. SYSTEMATYCZNOŚĆ OCENIANIA

Każdy uczeń powinien w ciągu semestru otrzymać:

- ✓ jedną ocenę za sprawdzian
- ✓ jedną ocenę za pracę klasową w dłuższej formie wypowiedzi pisemnej
- ✓ jedną ocenę za inną formę pracy (np. za pracę na lekcji)

Jest to ilość minimalna, faktyczna ilość ocen zależy od materiału nauczania, długości semestru i uznania nauczyciela.

§ 6. SPOSOBY POWIADAMIANIA UCZNIĄ O TERMINACH KONTROLI WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI ORAZ O ZAKRESIE MATERIAŁU PRZEWIDZIANEGO DO KONTROLI

- **praca klasowa, sprawdzian** powinny być zapowiedziane co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem oraz wpisem do dziennika elektronicznego;
- **kartkówka lub bieżąca odpowiedź (materiał trzech ostatnich lekcji)** nie wymaga uprzedzenia uczniów oraz wpisu do dziennika (traktujemy je jako sprawdzenie systematyczności pracy uczniów);
- **odpowiedź ustna z większej partii materiału** powinna być zapowiedziana co najmniej na tydzień przed terminem jej przeprowadzenia i poprzedzona podaniem zakresu materiału, który ma przygotować uczeń;
- **recytację, inscenizację** poprzedza minimum (w zależności od trudności i długości tekstu) tygodniowy okres na ich przygotowanie;
- **inne formy** – terminy i zakres materiału uzależnione są od ich stopnia trudności; nauczyciel ustala je w porozumieniu z uczniami.

UWAGA ! Nie zaleca się wyznaczania terminu przeprowadzania jakiegokolwiek formy kontroli wiadomości i umiejętności ucznia na pierwszy dzień po przerwie świątecznej lub feriach.

Ze względu jednak na specyfikę przedmiotu można ustalić na ten czas termin omówienia lektury!

§ 7. TERMINY SPRAWDZANIA PRAC I INFORMOWANIA UCZNIÓW O UZYSKANYCH OCENACH

prace klasowe, sprawdziany – powinny być sprawdzone i oddane uczniom do wglądu i omówione w terminie do trzech tygodni od daty ich wykonania, chyba że w tym okresie nie odbywają się zajęcia dydaktyczno-wychowawcze w szkole lub nauczyciel przebywa na zwolnieniu lekarskim. Uczeń po zapoznaniu się z oceną i jej uzasadnieniem potwierdza własnoręcznym podpisem (ocena uzasadniona, data, podpis);

kartkówki – powinny być sprawdzone, ocenione i oddane uczniom do wglądu w terminie trzech tygodni od daty ich wykonania, chyba że nie jest to możliwe z przyczyn podanych powyżej. Uczeń po zapoznaniu się z oceną i jej uzasadnieniem potwierdza własnoręcznym podpisem (ocena uzasadniona, data, podpis);

inne formy – terminy ustala się na bieżąco w porozumieniu z uczniami stosownie do trudności i czasochłonności wykonanego zadania (np. sprawdzenie i ocena projektów).

§ 8. ARCHIWIZACJA PRAC

Archiwizacji (przechowywaniu) do końca roku szkolnego, czyli do 31 VIII podlegają: prace klasowe, testy, sprawdziany, prace o charakterze maturalnym i dyktanda. Po okresie archiwizacji wyżej wymienione prace zostają zniszczone.

§ 9. SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA PRAC UCZNIOM, RODZICOM LUB PRAWNYM OPIEKUNOM

Uczeń ma prawo wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy własnej w obecności nauczyciela i uzyskania zwięzłego uzasadnienia uzyskanej oceny. W przypadku narzędzi pomiaru ocenianych według kryteriów procentowych motywację zastępuje informacja o uzyskanych punktach za poszczególne zadania oraz o łącznej sumie punktów.

Prawo wglądu do prac mają także rodzice (prawni opiekunowie) ucznia podczas zebrań

z rodzicami lub podczas indywidualnych spotkań z wychowawcą klasy lub nauczycielem przedmiotu, ale tylko w obecności nauczyciela polonisty. Podczas wglądu, prace pisemne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania nie może być kopiowana lub powielana w jakiegokolwiek formie lub w jakikolwiek sposób. Nie dopuszcza się również możliwości wykonywania zdjęć lub innej formy utrwalenia cyfrowego całości lub jakiegokolwiek części udostępnianej do wglądu dokumentacji

§ 10. UTRWALANIE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

Utrwalanie wiadomości i umiejętności uczniów może przybrać jedną z następujących form:

- ✓ *syntezy materiału według określonych problemów,*
- ✓ *pracy w grupach według przydzielonych zadań (w tym w formie projektu),*
- ✓ *konkursu,*
- ✓ *referatu uczniowskiego zaprezentowanego na forum klasy,*
- ✓ *pracy z tekstem,*
- ✓ *filmu, przedstawienia teatralnego,*
- ✓ *recenzji, eseju,*
- ✓ *inną.*

§ 11. KONTAKT Z RODZICAMI (PRAWNYMI OPIEKUNAMI) UCZNIĄ

Nauczyciel polonista kontaktuje się z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia podczas zebrań z rodzicami lub indywidualnie poprzez wychowawcę klasy, który wysyła do rodziców pisemne powiadomienie o konieczności stawienia się do szkoły. Nauczyciel zobowiązany jest udzielić informacji o postępach ucznia w nauce (lub ich braku) także każdorazowo, gdy rodzice odwiedzą szkołę poza wyznaczonym terminem pod warunkiem, że nie zakłóca to zajęć dydaktycznych nauczyciela (podczas przerw, przed lub po zajęciach).

§ 12. OCENY KLASYFIKACYJNE

Ocena klasyfikacyjna (śródroczna i roczna) powinna odzwierciedlać stopień opanowania wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych oraz wkład pracy, zaangażowanie i systematyczność ucznia w ich przyswojenie.

Uczeń może być nieklasyfikowany z języka polskiego, jeżeli opuścił ponad 50% godzin lekcyjnych w semestrze (szczegółowe procedury w takich przypadkach określa WSO).

Jednym z warunków uzyskania oceny pozytywnej z przedmiotu jest **uczestniczenie we wszystkich klasowych formach sprawdzania wiadomości i umiejętności** i uzyskanie z nich co najmniej oceny dopuszczającej (liczy się także ocena stanowiąca efekt poprawiania oceny niedostatecznej).

Ocena roczna odzwierciedla pracę ucznia w I i II semestrze. Ocena ta służy do klasyfikacji rocznej.

Uczeń otrzymuje **promocję do klasy programowo wyższej**, jeżeli jego osiągnięcia edukacyjne w danym roku szkolnym zostały **ocenione pozytywnie** (minimum na ocenę dopuszczającą).

W przeciwnym przypadku zdaje egzamin poprawkowy, powtarza klasę lub jest promowany warunkowo.

§ 13. SPOSOBY I TERMINY INFORMOWANIA UCZNIÓW, RODZICÓW / PRAWNYCH OPIEKUNÓW O PRZEWIDYWANYCH OCENACH KLASYFIKACYJNYCH – SEMESTRALNYCH I KOŃCOWOROCZNYCH

Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel zobowiązany jest poinformować uczniów o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych.

Przewidywane oceny roczne należy zapisać w dzienniku elektronicznym.

§ 14. EGZAMIN POPRAWKOWY

Począwszy od klasy pierwszej (także po klasie programowo najwyższej) uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał **ocenę niedostateczną** z języka polskiego lub z języka polskiego i z jednego dowolnego przedmiotu, może zdawać **egzamin poprawkowy** (składający się z części pisemnej i ustnej).

Nauczyciel zobowiązany jest podać uczniowi zakres materiału przewidywanego na egzamin poprawkowy najpóźniej w ostatnim dniu nauki szkolnej.

Inne szczegóły związane z przeprowadzeniem egzaminu poprawkowego reguluje WSO.

§ 15. ZASADY POPRAWIANIA WYNIKÓW NIEKORZYSTNYCH

Uczeń ma prawo do poprawy wyników niekorzystnych z klasowych form sprawdzania wiadomości i umiejętności trwających do 45 min. Uczeń ma prawo poprawiać daną ocenę niekorzystną tylko jeden raz.

Za wyniki niekorzystne, zgodnie z ustaleniami WSO, uznaje się głównie **oceny niedostateczne**. Poprawianie ocen dopuszczających i dostatecznych nie jest obligatoryjne i zależy od decyzji nauczyciela polonisty.

W sytuacji poprawiania wyników niekorzystnych uczeń otrzymuje nowe zadania o identycznym stopniu trudności co poprzednie.

Termin poprawiania wyników niekorzystnych ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem.

Jeżeli uczeń poprawił ocenę niedostateczną (lub dopuszczającą) na wyższą, do dziennika elektronicznego wpisuje się obie oceny.

Uczeń, który z powodu usprawiedliwionej nieobecności nie przystąpił do pisemnej klasowej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności, może do niej przystąpić w kolejnym terminie wyznaczonym przez nauczyciela, a w przypadku uzyskania oceny niedostatecznej – ma prawo do jej poprawy.

Jeżeli uczeń w wyniku klasyfikacji semestralnej uzyskał ocenę niedostateczną, wówczas jest zobowiązany do **zaliczenia zaległego materiału w terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły**. Nauczyciel ustala z uczniem zakres materiału do zaliczenia, sposób oraz terminy zaliczeń. Wskazane jest, aby materiał został podzielony na mniejsze części, które ułatwiłyby uczniowi jego przyswojenie.

UWAGA ! Uczeń może poprawiać wynik niekorzystny tylko jeden raz. Jeżeli uczeń, który w wyniku klasyfikacji semestralnej uzyskał ocenę niedostateczną, **nie przystąpi do zaliczenia zaległego materiału**, może w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskać ocenę niedostateczną, mimo pozytywnych ocen za II semestr !

§ 16. OCENA BIEŻĄCEJ PRACY UCZNIÓW PODCZAS LEKCJI

Szczególna praca ucznia podczas lekcji może zostać przez nauczyciela oceniona odpowiednią pozytywną lub negatywną oceną.

§ 17. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Obowiązkiem każdego ucznia jest przygotowanie się do lekcji.

W wyjątkowych sytuacjach losowych uczeń ma prawo do nieprzygotowania się do lekcji, ale za każdym razem zgłasza ten fakt nauczycielowi tuż po zakończeniu czynności organizacyjno-porządkowych, takich jak sprawdzenie obecności i zapisanie tematu lekcji w dzienniku elektronicznym.

*W ciągu jednego semestru uczeń może **jednokrotnie** zgłosić nauczycielowi fakt nieprzygotowania się do lekcji. Na oznaczenie nieprzygotowania ucznia stosuje się znak „np”.*

Tzw. „szczęśliwy numer” zwalnia ucznia wyłącznie z bieżącej odpowiedzi (ewentualnie niezapowiedzianej kartkówki), natomiast nie zwalnia z obowiązku pisania zapowiedzianej formy kontroli wiadomości i umiejętności, takiej jak: test, sprawdzian, praca klasowa.

Braki w zeszycie wynikłe z nieobecności ucznia w szkole oraz wszelkie zaległości powstałe z tego powodu powinny być uzupełnione na bieżąco.

Jeżeli podczas pisemnej klasowej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczeń pracuje niesamodzielnie (korzysta z pomocy innych uczniów, zeszytu, innych materiałów lub urządzeń telekomunikacyjnych), wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną.

W przypadku posiadania przez ucznia pisemnej opinii PPP nauczyciel zobowiązany jest dostosować wymagania edukacyjne lub metody pracy do zaleceń poradni i możliwości ucznia. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

1)posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego -na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno –terapeutycznym

2)posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania -na podstawie tego orzeczenia;

3)posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno -pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania -na podstawie tej opinii;

4)nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1-3, który jest objęty pomocą psychologiczno -pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów.

Uczeń uzyskuje pozytywną ocenę semestralną / roczną, jeżeli spełnił wymagania edukacyjne na daną ocenę minimum dopuszczającą.

Postanowienia PSO mogą być negocjowane z uczniami tylko w tych punktach, które nie wynikają z WSO lub Rozporządzenia MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych.